



DANSK CENTER FOR
ORGANDONATION

Århus d. 6. december 2010

Referat fra styregruppemøde

Mandag den 22. november 2010 kl. 11.00 - 14.00
Sundhedsstyrelsen, Islands Brygge 67, 2300 København S
Mødelokale 501

Til stede:

Lone de Neergaard, Sundhedsstyrelsen
Bjørn Ursin Knudsen, Sundhedsstyrelsen
Birgitte Bidstrup, Danske Regioner
Lars Ilkjær for Kristjar Skajaa, Århus Universitetshospital, Skejby
Inger Palfelt, Rigshospitalet Transplantationskoordinator
Søren Schwartz Sørensen, Dansk Transplantations Selskab
Inge Krogh Severinsen, Dansk Selskab for Anæstesiologi og intensiv medicin
Pia Lauenborg, Skejby Transplantationskoordinator
Annette Boe, Odense Universitetshospital Transplantationskoordinator
Preben Qvist-Sørensen, Hjerteforeningen
Anne Brandt, Danmarks Lungeforening
Helle Haubro Andersen, Dansk Center for Organdonation

Afbud:

Jannik Hilsted, Rigshospitalet
Peter Frandsen, Odense Universitetshospital
Michael Kosteljanetz, Dansk Neurokirurgisk Selskab
Stig Hedegaard Kristensen, Nyreforeningen
Kristjar Skajaa, Århus Universitetshospital, Skejby

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt.

2. Gennemgang af styregruppens forretningsorden og kommissorium

Styregruppen gennemgik forretningsordenen, senest godkendt 28. april 2008, samt styregruppens kommissorium.

Kommissoriet foreslås tilføjet en forpligtigelse for styregruppens medlemmer, om at medvirke til at sikre, at der i egen organisation informeres om og følges op på de initiativer som styregruppen sætter i gang.

Der var enighed om, at formuleringen "egen organisation" i denne sammenhæng omhandler den organisation (det videnskabelige selskab, patientorganisation, hospital) som medlemmerne repræsenterer i styregruppen.

Styregruppen anbefaler Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at kommissoriet i "Arbejdsgrundlag Dansk Center for Organdonation" godkendt af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse d. 19. marts 2009 i sin helhed formuleres således:

"Fremsætte forslag og initiere ændringer i organiseringen af opgaverne forud for og i forbindelse med organdonation med henblik på at sikre, at der i alle relevante tilfælde tages stilling vedrørende donation samt medvirke til at sikre, at der i egen organisation informeres om og følges op vedr. disse initiativer."

Der var herudover enighed om, at anbefale Indenrigs- og Sundhedsministeriet, at styregruppen suppleres med en ledelsesrepræsentant fra hhv. Århus Universitetshospital, Århus Sygehus og Århus Universitetshospital, Aalborg Sygehus, begrundet i, at organdonationskorpsets opgaver på området for vidensdeling og uddannelse, efter anbefalingen til den fremtidige permanente organisering, skal varetages af regionale donationsansvarlige sygeplejersker og regionale donationsansvarlige læger i samarbejde med Centret. Disse læger og sygeplejersker vil have deres kliniske forankring på de 4 neurointensive og neurokirurgiske afdelinger på Rigshospitalet, Odense Universitetshospital, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus og Århus Universitetshospital, Aalborg Sygehus.

For at sikre en ledelsesforankring af denne organisering, og et tæt samarbejde med Dansk Center for Organdonation om opgavevaretagelse, bør de hospitaler, som indgår i den nationale organisering på området, være repræsenteret ledelsesmæssigt i styregruppen.

3. Årsplan 2011

Årsplan 2011 blev gennemgået jf. den udsendte plan:

3.1. Organdonationskorpset - vidensdeling og uddannelse

Til at varetage opgaverne på området for vidensdeling og uddannelse etableres fra 2011 en funktion som regional donationsansvarlig læge (r-DAL) og regional donationsansvarlig sygeplejerske (r-DAS) i Dansk Center for Organdonation. Funktionen etableres i samarbejde med de neurointensive og neurokirurgiske afdelinger på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, Århus Universitetshospital, Aalborg Sygehus, Odense Universitetshospital og Rigshospitalet.

Herudover etableres et formaliseret samarbejde mellem transplantationscentrene og Dansk Center for Organdonation om faglige ressourcer fra transplantationskoordinatorteamet til opgaverne på området.

Fra 2011 indgår 4 regionale donationsansvarlige læger og 4 regionale donationsansvarlige sygeplejersker i Dansk Center for Organdonation med op til i alt 1 1/4 overlæge årsværk og 1 1/2 intensivsygeplejerske årsværk. Herudover bidrager transplantationscentrenes koordinatorteam med op til i alt 1 1/2 årsværk.

Retningslinierne for funktionen og opgaverne fastlægges i funktionsbeskrivelse samt i de aftaler der indgås mellem Dansk Center for Organdonation og de involverede hospitaler.

Der blev fra enkelte af styregruppens medlemmer givet udtryk for usikkerhed og skepsis overfor den fremlagte struktur vedr. organdonationskorps. Der blev bl.a. nævnt spørgsmålet om neurokirurgernes fremtrædende plads i strukturen, mens intensivlægerne/anæstesiologerne ikke har samme placering på trods af deres afgøren-

de viden om og tilknytning til donorafdelingerne. Dette kan have betydning for afdelingernes opbakning og ejerskab til den kommende struktur.

Det blev fremført, at fra Centrets side har der alene været taget hensyn til, at opgaverne i funktionen som regional donationsansvarlige læge kan varetages af såvel en anæstesiolog som en neurokirurg. Dette har også fremgået af Centrets dialog med ledelserne på de involverede hospitaler. Der har derfor været lagt op til, at hospitalerne selv vurderer hvilke lokale hensyn, der skal lægges grund for indplacering af funktionen i den konkrete overlægestilling.

Der blev peget på mangelfuld kommunikation enten mellem Dansk Center for Organdonation og transplantationskoordinatorerne eller mellem de forskellige lokale ledelsesniveauer og transplantationskoordinatorerne, specielt på Skejby Sygehus og Rigshospitalet. Desværre var repræsentanterne fra de tre sygehusledelser ikke til stede på mødet, men der blev fra koordinatorernes side givet udtryk for manglende dialog og afklaring af, om og hvordan funktionerne for transplantationskoordinatorerne skal ændres.

Der blev desuden stillet spørgsmålstejn ved repræsentation i styregruppen, ifald Sygehusledelserne som udgangspunkt repræsenterer 'neurointensiv-sygehuse'.

Uanset årsag og baggrund for den udtrykte usikkerhed i forhold til organisationen, fandt flere i styregruppen det væsentligt, at disse problemer må tages op, med henblik på at finde en pragmatisk og hurtig løsning.

Der blev udtrykt generel enighed om opbakning til den fremlagte struktur, men det blev besluttet, at strukturen måtte drøftes endnu en gang på et nyt møde i styregruppen i januar 2011.

3.2. Organdonationskorpset - udrykningsfunktionen

Anbefalingerne vedr. organdonationskorpsets udrykningsfunktion udarbejdes i første halvår af 2011 på baggrund af den gennemførte evaluering i 2010.

Indtil der foreligger en ændret organisering af organdonationskorpsets udrykningsfunktion, kan donorafdelingerne trække på ressourcer fra udrykningsfunktionen til donationsforløb i samme omfang og i samme form som i 2010.

Styregruppen tilsluttede sig det videre forløb.

3.3. Vidensdeling og uddannelse

I 2011 udvikles en uddannelsesstruktur samt specifikke kursustilbud. Centret vil benytte nye læringsmetoder, -teknikker og -medier og sørge for, at der er relevante tilbud til læger og sygeplejersker på specialistniveau og på grundlæggende niveau.

Styregruppen tilsluttede sig det videre arbejde på området.

3.4. Monitorering

Organdonationsdatabasen er godkendt af Sundhedsstyrelsen som en national klinisk kvalitetsdatabase, og siden den 1. april 2010 har intensivafdelingerne registreret samtlige dødsfald. I 2011 vil der blive udarbejdet kvartalsvise tilbagemeldinger og en mere

omfattende årsrapport for 2010. Desuden vil der blive fokuseret på opfølgning på rapporteringen.

Styregruppen tilsluttede sig det videre arbejde på området.

3.5. Pårørende

I 2010 har en national arbejdsgruppe arbejdet med at identificere de eksisterende tiltag på landets intensivafdelinger, samt indkredse nye indsatser på pårørendeområdet. I 2011 vil fokus særligt blive lagt på at udarbejde en anbefaling for, hvordan sundhedspersonalet kan støtte pårørende gennem et donationsforløb.

Styregruppen tilsluttede sig det videre arbejde på området.

3.6. Nøglepersonordning

Nøglepersonordningen fortsætter uændret i 2011. Der tilbydes medfinansiering af afdelingernes aktiviteter på området for organdonation med et beløb på 20.000 kr. pr. afdeling/afsnit.

Opsamling på evaluering af funktionsbeskrivelsen.

Evalueringen af selve funktionen som donationsansvarlig nøgleperson udskydes 2-3 år så den nye organisering er godt forankret. Den eksisterende funktionsbeskrivelse vil blive tilrettet redaktionelt i forhold til den nye organisering og vil blive afstemt med de donationsansvarlige nøglepersoner på de 3 regionsmøder i 2011.

Afrapportering af afdelingsaktiviteter.

Afrapporteringen fra afdelingerne vedr. deres aktiviteter i 2010 bearbejdes og præsenteres efterfølgende som et idékatalog til inspiration for de donationsansvarlige nøglepersoner og deres ledelser.

Styregruppen tilsluttede sig det videre arbejde på området.

3.7. Aktiviteter i øvrigt

Nordisk samarbejde.

Centret deltager i det årlige møde i Nordisk Transplantationskomité.

Herudover forventes et initiativ blandt de nordiske lande til etablering af et nordisk forum for de nationale organdonationscentre.

Udvalg vedr. kompetenceudvikling inden for klinisk etiske drøftelser om organdonation mødes 1-2 gange i løbet af 2011 og planlægger herunder hvilke konkrete spørgsmål, der vil blive arbejdet med i 2011.

Styregruppen havde ingen bemærkninger hertil.

4. Budget 2011

Budgetforslag 2011 blev gennemgået. Styregruppen havde alene en bemærkning om, at budgetposten vedr. løn og lønrefusion til organdonationskorps skal afspejle styregruppens behandling af organiseringen omkring vidensdeling og uddannelse, som blev udskudt til et

møde i januar 2011. Det endelige samlede budget for 2011 afventer på det grundlag fremsendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Preben Quist-Sørensen foreslog, at Centret søger diverse fonde om midler til anskaffelse af it-udstyr.

5. Mødeplan for 2011

Der blev fastlagt følgende møder i 2011:

30. maj i Skejby

28. november i København

6. Overblik over repræsentation i europæiske /nordiske fora m.fl. på området for organdonation

Vedr. deltagelse i internationale fora, omtalte Bjørn dels WHO, som Sundhedsstyrelsen deltager i, hvor der af og til er dagsordenpunkter ang. organdonation/-transplantation, dels EU-Kommissionen, som bl.a. har haft en arbejdsgruppe nedsat med henblik på 'Organdirektiv', som blev besluttet i Europarådet medio 2010. Direktivet skal implementeres i medlemslandene i løbet af det kommende 1-2 år. Sundhedsstyrelsen og Scandiatransplant har deltaget i dette arbejde. Endelig blev nævnt Nordisk Transplantationskomite, bestående af Scandiatransplants bestyrelse samt myndighedsrepræsentanter fra hvert af de nordiske lande. Sundhedsstyrelsen deltager heri sammen med DCO.

7. Eventuelt

Problemstillinger omkring manglende mulighed for at gennemføre 4 kars opløbs angiografi (a-grafi) blev rejst. Transplantationkoordinatorerne gav udtryk for, at der i de seneste år var mange donationforløb, som af den grund, ikke kunne gennemføres. Det blev foreslået, at der tilknyttedes røntgenlæger til organdonationskorpsets udrykningsfunktion, som i givet fald kunne varetage denne undersøgelse på de pågældende hospitaler.

Styregruppen anbefalede transplantationkoordinatorerne, at de i fællesskab udarbejder en beskrivelse af en sådan funktion til et kommende møde i styregruppen. Herunder en redegørelse for, hvor mange a-grafier, der nationalt har været udført i de seneste 3 år i forbindelse med organdonation og hvor mange tilfælde, i landet som helhed, manglende mulighed for at udføre a-grafi har været årsag til, at organdonation ikke har været gennemført.

Lone de Neergaard
Mødeleder

/

Helle Haubro Andersen
Referent

Bjørn Ursin Knudsen
Referent